

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Taloudellinen katsaus

Talvi 2019

Tiedotustilaisuus 18.12.2019

Talousnäkömät

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Reaalitalouden ennuste

18.12.2019 Jukka Railavo, finanssineuvos

Talousnäkömät

Palvelut tukevat talouskasvua.

Maailmankauppa toipuu hitaasti.

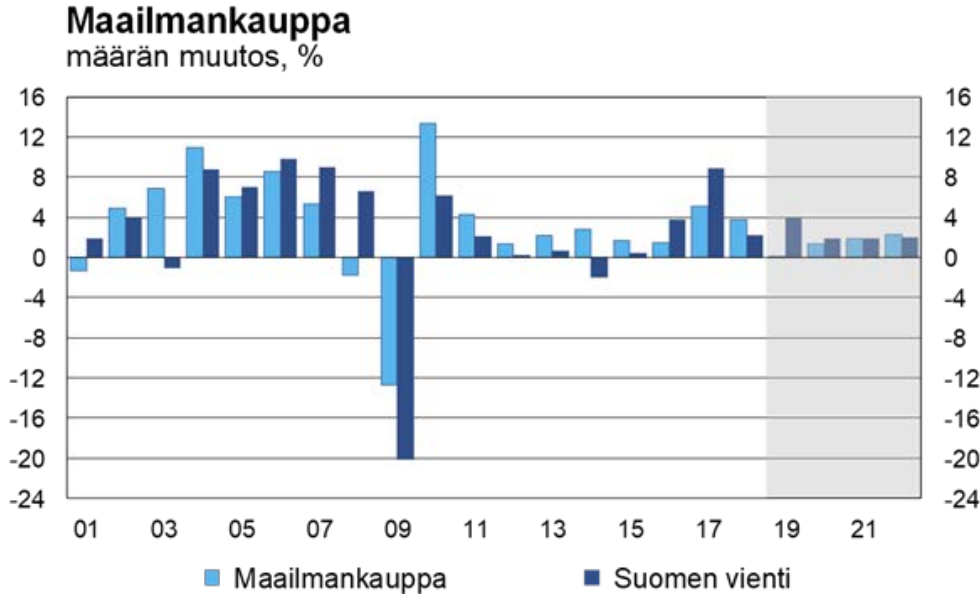
Julkisen kulutuksen ja investointien merkitys BKT:n kasvulle korostuu varsinkin ensi vuonna.

Kotimainen kysyntä ylläpitää talouskasvua

	2018	2017	2018	2019**	2020**	2021**	2022**
	mrd. euroa	määrän muutos, prosenttia					
Bruttokansantuote markkinahintaan	234	3,1	1,7	1,6	1,0	1,1	1,2
Tavaroiden ja palvelujen tuonti	92	4,1	5,0	3,1	2,0	1,9	2,1
Kokonaistarjonta	326	3,3	2,6	2,1	1,3	1,3	1,5
Tavaroiden ja palvelujen vienti	91	8,8	2,2	4,0	1,9	1,9	2,0
Kulutus	177	0,7	1,7	1,5	1,6	1,2	1,2
yksityinen	124	1,0	1,8	1,4	1,5	1,7	1,5
julkinen	53	0,2	1,5	1,5	1,8	0,1	0,6
Investoinnit	56	4,0	3,3	0,3	-0,3	0,9	1,5
yksityiset	46	4,8	2,9	0,2	-0,9	1,3	2,2
julkiset	10	0,2	5,5	0,9	2,8	-0,7	-1,7
Kokonaiskysyntä	326	3,4	2,6	2,2	1,5	1,5	1,6
kotimainen kysyntä	235	1,6	2,7	1,6	1,3	1,3	1,5

- Ulkomaankaupan näkymät ovat heikohkot.
- Yksityinen kulutus jatkaa vakaata kasvuaan kotitalouksien reaalisen ostovoiman kasvun jatkuessa.
- Yksityisten investointien kasvu hidastuu rakentamisen hitaamman suhdannevaiheen seurauksena.
- Tuotannollisten ja T&K-investointien kasvu elpyy.
- Julkisen kulutuksen ja investointien merkitys BKT:n kasvulle korostuu.

Maailmankauppa toipuu hitaasti

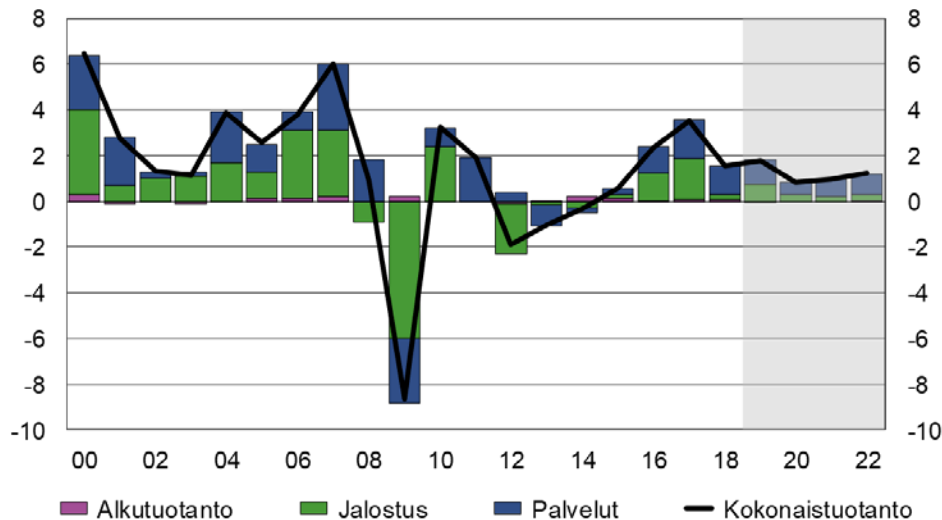
Lähde: CPB Netherlands Bureau for Economic Policy Analysis, Tilastokeskus, VM

VM34170

- Maailmantalouden tilanne on yhä epävarma, vaikka joitain tasaantumisen merkkejä on olemassa.
- Euroalueen talouskasvu kiihtyy kuluvan vuoden yhdestä prosentista noin puoleentoista ennustejakson loppua kohden.
- Maailmankaupan kasvu jää v. 2019 hyvin heikoksi.
- Maailmankauppa elpyy lähivuosina talousnäköymien kohentumisen myötä.
- Näkymät vientimarkkinoilla tasaantuvat ja viennin kasvu hidastuu mutta jää silti viime vuosien keskimääräiselle tasolle.

Palvelut tukevat talouskasvua

Kokonaistuotanto toimialoittain
määrän muutos ja kasvuaikutukset, %

Lähde: Tilastokeskus, VM

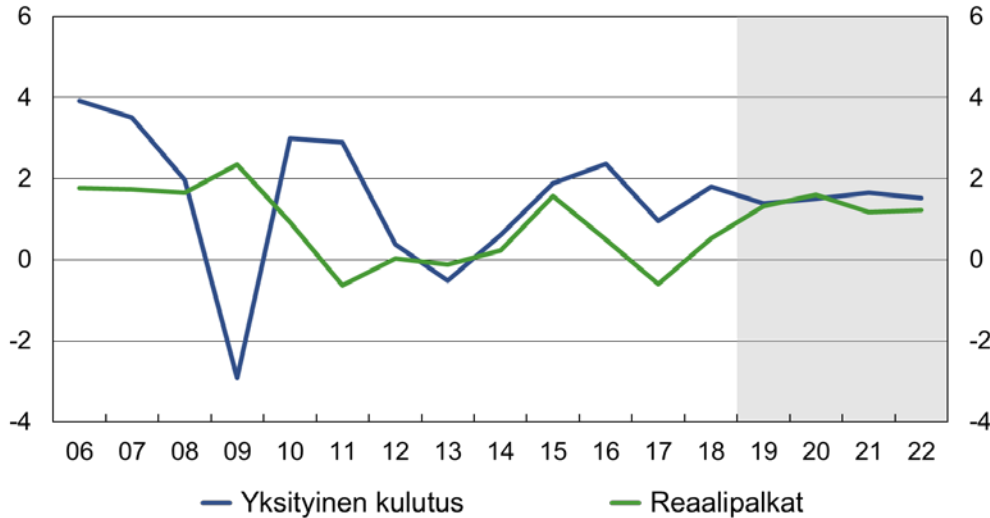
VM34170

- Palveluviennin kasvun jatkumien on tavaroiden viennin kasvua nopeampaa ja pitää viennin kasvun vientikysyntää nopeampana.
- Palvelutuotantoa tukevat jatkossa teollisuuden sekä muiden palvelutoimialojen lopputuote- ja välituotekysyntä.
- Kuluttajavetoiset palvelut hyötyvät ostovoiman kohentumisesta.
- Rakennustuotannon kääntyminen laskuun kuitenkin vähentää toimialan palvelutarvetta.
- Kolmena seuraavana vuonna palvelutuotanto kasvaa noin prosentin vuosivauhtia.

Yksityisen kulutuksen kasvu jatkuu tasaisena

Yksityinen kulutus ja reaali-palkat

määrän muutos, %

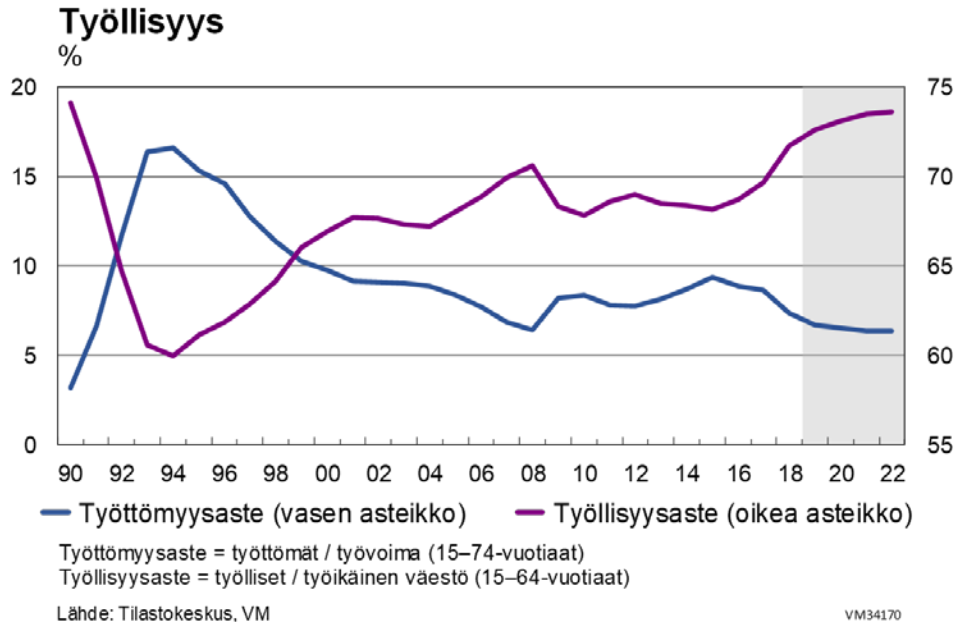

Lähde: Tilastokeskus, VM

VM34170

- Kotitalouksien käytettävissä olevien tulojen kasvua pitää yllä ansiotason nousu sekä korkeana pysyttelevä työllisyys.
- Reaalisten tulojen kasvu hidastuu väin vähän, sillä inflaatio pysyy edelleen maltillisena.
- Ansiotason nousu lähestyy 2000-luvun keskimääräistä, noin kolmen prosentin vuosittaista kasvuvauhtia.
- Palkkojen kasvun odotetaan vähitellen heijastuvan laajemmin hintoihin.

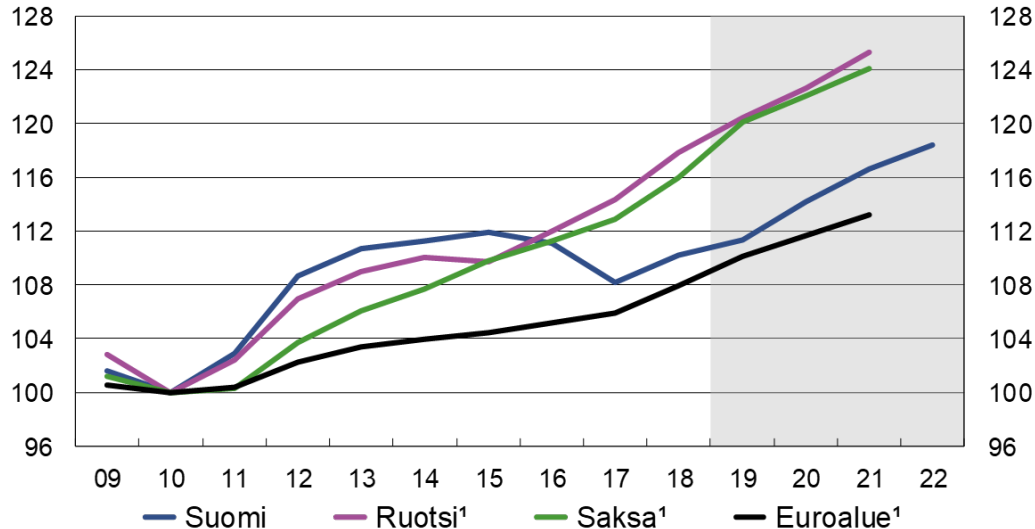
Työttömyyden vähentäminen yhä vaikeampaa

- Työllisyys kääntyi jälleen kasvuun 2019 syksyllä. Työllisyysasteen trendi oli lokakuussa 72,7 prosenttia.
- Työttömyys ei ole vähentynyt 2019 juuri lainkaan. Työttömyysasteen trendi on pysynyt 6,7 %:ssa tammikuusta lokakuuhun.
- Hitaahko talouskasvu ja kiihtyvä nimellispalkkojen nousu pysäyttävät työvoiman kysynnän kasvun 2020–2021.
- Työllisyysasteen nousu pysähtyy 73,6 prosenttiin vuoteen 2022 mennessä, työikäisen väestön edelleen vähentyessä.
- Työllisyyden kasvaessa työttömien määrä vähenee 2021, mutta työttömyysasteen lasku pysähtyy 6,4 prosenttiin 2022.

Talousnäkymän riskit hieman tasaantuneet

Yksikkötyökustannukset 2010=100, nimelliset

¹ Euroopan komission ennuste

Lähde: Euroopan komissio, Tilastokeskus, VM

VM34170

- Vienti voi jäädä ennustettua vähäisemmäksi, jos tuotantokustannukset kasvavat Suomessa ennakoitua enemmän ja etenkin kilpailijamaita nopeammin.
- Kauppajännitteiden syveneminen on keskeisin maailmantalouden näkymiä varjostava riski.
- Riski teollisuustuotannon laskua seuraavasta taantumasta Euroopassa on edelleen merkittävä.
- Yhdysvaltojen ja Kiinan kauppajännitteiden odotettua nopeampi laantumisen olisi merkittävin myönteinen riski maailmantalouden perusnäkökulmalle.

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Julkisen talouden näkymät

18.12.2019 Marja Paavonen, finanssineuvos

Talousnäkymät

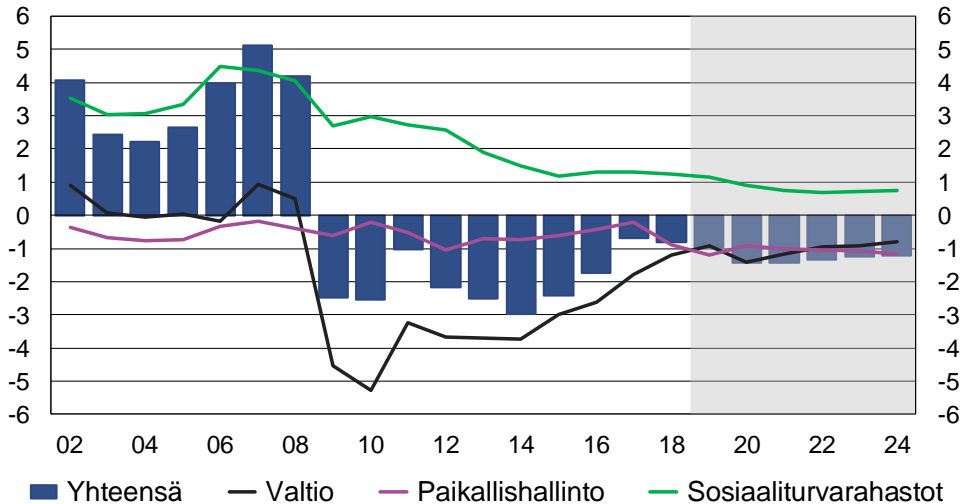
Julkisen talouden alijäämä kasvaa vuonna 2020 ja pysyy mittavana vuoteen 2024 saakka.

Paikallishallinnossa tulojen ja menojen välinen epätasapaino on nyt poikkeuksellisen suuri.

Velka suhteessa BKT:hen kääntyy kasvuun ja uhkaa kasvaa yli 60 prosenttiin 2020-luvun alkuvuosina.

Julkinen talous heikkenee

Julkisyhteisöjen rahoitusjäämä suhteessa BKT:een, %

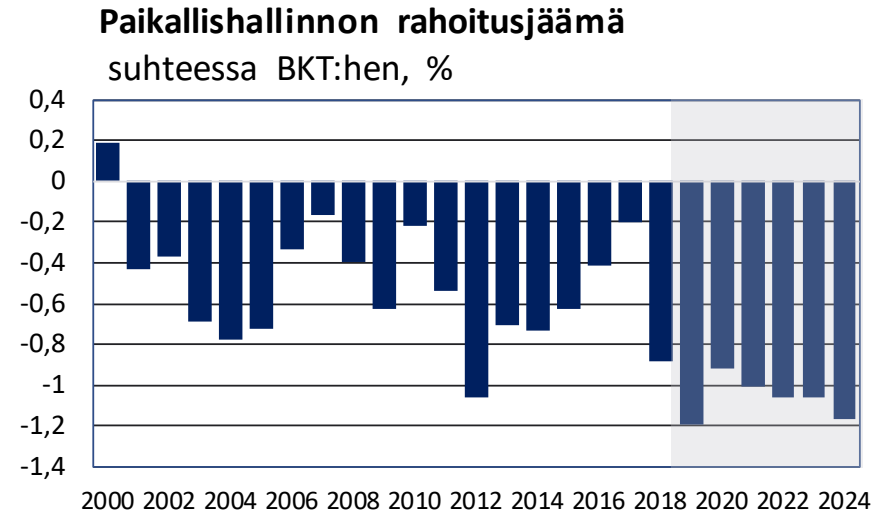
Lähde: Tilastokeskus, VM

VM34098

- Julkisen talouden alijäämä kasvaa vuonna 2020, kun hallitusohjelman menolisäykset astuvat voimaan.
- Myös velka suhteessa bruttokansantuotteeseen kääntyy kasvuun ensi vuonna.
- Julkinen talous on 3,4 mrd. euroa alijäämäinen vuonna 2023.

Kuntataloudelle vuodesta 2019 on muodostumassa historiallisen vaikea

Lähde: Tilastokeskus, VM

- Paikallishallinnon alijäämä syvenee ja pysyy ilman korjaavia toimia suurena.
 - Väestön ikääntyminen kasvattaa sosiaali- ja terveydenhuollon menoja.
 - Sote-sektorin rakentaminen, ns. korjausvelka ja kasvavien kaupunkien investointitarpeet pitävät investoinnit korkealla tasolla.
- Kuntatalouden vaikea tilanne korostaa sosiaali- ja terveydenhuoltouudistuksen ja kuntien omien sopeutustoimien tarvetta.

Keskeiset ennusteluvut

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
BKT:n määrän muutos, %	1,7	1,6	1,0	1,1	1,2	1,0	0,9
Työttömyysaste, %	7,4	6,7	6,5	6,4	6,4	6,6	6,8
Työllisyysaste, %	71,7	72,6	73,1	73,5	73,6	73,4	73,2
Julkisyhteisöjen nettoluotonanto¹, % BKT:sta	-0,8	-1,0	-1,4	-1,4	-1,3	-1,2	-1,2
Valtionhallinto	-1,2	-0,9	-1,4	-1,2	-1,0	-0,9	-0,8
Paikallishallinto	-0,9	-1,2	-0,9	-1,0	-1,1	-1,1	-1,2
Sosiaaliturvarahastot	1,3	1,1	0,9	0,7	0,7	0,7	0,8
Julkisyhteisöjen rakenteellinen jäämä, % BKT:sta	-0,9	-1,2	-1,4	-1,3	-1,3	-1,3	-1,2
Julkisyhteisöjen velka², % BKT:sta	59,0	58,5	58,8	59,7	60,4	61,2	61,9
Valtionvelka³, % BKT:sta	44,8	43,9	43,6	44,0	44,3	44,6	44,6
Paikallishallinnon velka², % BKT:sta	8,8	9,7	10,4	11,1	11,8	12,5	13,3

¹ Valtionhallinnon alijäämäluvut eivät sisällä puolustusvoimien laiva- ja hävittäjähankintoja. Hankinnat kirjautuvat kansantalouden tilinpidon alijäämään suoriteperusteisesti eli hankintojen toimitusajankohtana. Valtion velassa ne kuitenkin näkyvät.

² EDP-velka

³ Valtiokonttorin liikkeelle laskema velka

Lähteet: Tilastokeskus, Valtiovarainministeriö

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Marja Paavonen, finanssineuvos

Puh. 02955 30187

Jukka Railavo, finanssineuvos

Puh. 02955 30540

Mikko Spolander, ylijohtaja, osastopäällikkö

Puh. 02955 30006

etunimi.sukunimi@vm.fi

vm.fi/talousnakymat

Valtiovarainministeriön viestintä

vm-viestinta@vm.fi

Mediapalvelunumero (ma–pe 8–16) 02955 30500

www.tutkibudjettia.fi

